

Column

Heroverweging

O, als ik toch eens mee mocht doen met die ambtelijke werkgroepen die het kabinet heeft ingesteld om te zoeken naar bezuinigingen! Ik zit vol ideeën waarmee honderden miljoenen kunnen worden bezuinigd. En echt niet alleen met flauwe schijnoplossingen als tien procent minder ambtenaren of gezamenlijk inkoopbeleid van alle ministeries. Nee, het schrappen van concrete taken of organisatieonderdelen, dingen die gewoon niet meer gedaan hoeven te worden, zeker niet in krappe tijden.

Luisterend naar wat ambtenaren of aanverwante types over hun werk vertellen, vraag ik me af: wat zou er gebeuren als dit werk niet meer gedaan zou worden? Vaak is het antwoord zorgelijk genoeg om me te realiseren dat er veel nuttig werk wordt verricht door de overheid. Maar ook vaak genoeg is er geen duidelijk antwoord. Ik zoek op internet nog eens na wat de betreffende organisatie eigenlijk doet. En kom tot de conclusie: hier kunnen we wel zonder.

Een eerste suggestie is de afschaffing van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek. Wat doet NWO? NWO verdeelt onderzoeksgeld onder de universiteiten (en nog wat onderzoeksinstituten) in ons land, in feite allemaal Nederlandse organisaties voor wetenschappelijk onderzoek. Dat verdelen kost een hoop: ruim dertig miljoen euro, op een totaalbedrag van zo'n zeshonderd miljoen, gaat naar personeel en organisatie van NWO. De indirecte kosten zijn in zekere zin nog veel hoger: universitaire onderzoekers besteden veel kostbare onderzoekstijd aan het schrijven van onderzoeksvorstellen die moeten passen in onderzoeksprogramma's, die door NWO in samenspraak met andere universitaire onderzoekers worden opgesteld. In comités bestaande uit weer andere universitaire onderzoekers worden honderden uren besteed aan het selecteren van onderzoeksvorstellen. Dit systeem heeft allerlei nadelen. Vernieuwend onderzoek haalt het vaak niet en op sommige vakgebieden wordt meer dan tachtig procent van de voorstellen afgewezen: wat een kapitaalvernietiging, ook van de beoordelaars. Geen onderzoeker kan zich permitteren niet aan dit circus mee te werken, daarvoor gaat er teveel geld in om. Mijn voorstel: snel afschaffen en verdeel als rijksoverheid het beschikbare onderzoeksgeld naar rato over alle onderzoeksgroepen aan universiteiten en onderzoeksinstituten. Daar zal dan best eens een minder goede tussen zitten. Dat voorkom je niet, maar dat is in het huidige systeem ook zo. Het scheelt veel geld en er blijft meer tijd over voor onderzoek. Win-win, heet dat.

Klaartje Peters
(40) is zelfstandig onderzoeker en publicist